

Rådets slutsatser om kulturens roll för att bekämpa fattigdom och social utestängning

(2010/C 324/03)

EUROPEISKA UNIONENS RÅD,

som beaktar Europaparlamentets och rådets beslut nr 1098/2008/EG av den 22 oktober 2008 om Europeiska året för bekämpning av fattigdom och social utestängning (2010) ⁽¹⁾,

som beaktar att Europeiska rådet vid sitt möte den 17 juni 2010 antog "Europa 2020" – en strategi för sysselsättning samt smart och hållbar tillväxt för alla ⁽²⁾, och särskilt Europeiska rådets löfte om att "främja social delaktighet, framför allt genom fattigdomsminskning, genom att sträva efter att hjälpa åtminstone 20 miljoner människor att komma ur en situation där de riskerar att drabbas av fattigdom och social utestängning",

som med intresse välkomnar Europaparlamentets resolution av den 15 november 2007 om kartläggning av den sociala verkligheten där det tillkännages att det måste bli en politisk prioritet för Europeiska unionen att stärka den sociala sammanhållningen och utrota fattigdom och social utestängning,

som beaktar att:

- varje person ska ha rätt till tillgång till och deltagande i kulturlivet, rätt att sträva efter en utbildning och ett livslångt lärande, att utveckla sin kreativa potential samt välja och bli respekterad för sin identitet och sin kulturella bakgrund i hela dess mångfald av uttryck,
- kulturens tvärgående dimension gör det motiverat att kulturpolitiken nyttjas för att bekämpa fattigdom och social utestängning,
- tillgång till, deltagande i och utbildning inom kultur i själva verket kan spela en viktig roll för bekämpning av fattigdom och främjande av bättre social delaktighet, eftersom man därigenom bland annat uppmuntrar
 - den enskilde till självförverkligande, till att uttrycka sig, bli mer medveten och frigjord och därigenom aktivt kunna delta i samhällslivet,
 - den sociala integrationen för grupper som är isolerade, exempelvis äldre, och grupper som är utsatta för fattigdom och social utestängning samt ökad kunskap om och bekämpning av stereotypa uppfattningar om vissa sociala grupper och kulturer,
 - främjandet av kulturell mångfald och interkulturell dialog, respekten för olikheter och förmågan att förebygga och hantera de interkulturella utmaningarna,

— tillgången till information och tjänster i kulturmiljöer där ny informations- och kommunikationsteknik, och särskilt Internet, finns tillgänglig,

— utvecklingen av den kreativa potentialen och färdigheter som erhållits genom icke-formell och informell utbildning och som kan utnyttjas på arbetsmarknaden och i det sociala livet och samhällslivet,

som mot denna bakgrund FINNER att det är viktigt att integrera den kulturella dimensionen i den nationella och europeiska politiken för att bekämpa fattigdom och social utestängning,

UPPMANAR i det sammanhanget MEDLEMSSTATERNA OCH KOMMISSIONEN att inom sina respektive behörighetsområden, med respekt för subsidiaritetsprincipen och med beaktande av deras institutionella struktur vidta följande åtgärder:

A. I syfte att främja kulturens tvärgående dimension tillämpa en metod som är övergripande, samstämmig och bygger på delaktighet genom att

1. integrera den kulturella dimensionen i strategierna för bekämpning av fattigdom och social utestängning och kulturpolitiken används för att främja den sociala delaktigheten,
2. bedriva en politik som främjar en effektiv och allmän tillgång till och deltagande i kulturaktiviteter,
3. göra de berörda parterna, inbegripet personer som lever i fattigdom och social utestängning samt deras intresseorganisationer, delaktiga vid utformningen och genomförandet av strategier och politik,
4. uppmuntra till att det på lokal nivå utarbetas specifika projekt genom vilka en koppling säkerställs mellan program för social delaktighet och kulturprogram,
5. uppmuntra samarbete, genomförande av gemensamma projekt och utbyte av erfarenheter och god praxis mellan olika förvaltningsnivåer, inbegripet den europeiska nivån, mellan aktörer inom sektorerna för sociala frågor, ekonomi, kultur, utbildning och ungdom, och mellan offentliga myndigheter och dessa aktörer,
6. främja forskning om och analys av kulturens roll för att bekämpa fattigdom och social utestängning.

⁽¹⁾ EUT L 298, 7.11.2008, s. 20.

⁽²⁾ Dok. EUCO 13/1/10 REV 1.

B. Kopplingen mellan utbildning, lärande, ekonomi, sysselsättning och kultur ska stärkas genom att

1. kulturaktiviteter, särskilt med deltagande av konstnärer och kulturinstitutioner, uppmuntras inom ramen för social- och utbildningssystemen och ungdomsverksamheten för att stärka den kulturella och interkulturella kompetensen och för att stimulera den kreativa och innovativa potentialen, särskilt hos barn och ungdomar,
2. erkänna betydelsen av kulturell medling ⁽¹⁾ för deltagandet i kulturlivet och behovet av att ta fram anpassad utbildning på detta område och öka de deltagandes professionalisering,
3. man verkar för att kompetens som förvärvats inom kultursektorn ska värdesättas i högre grad så att tillträdet till arbetsmarknaden, det sociala livet och samhällslivet främjas,
4. bedriva en politik som syftar till ökad kunskap om medier och som syftar till utveckling av digital kompetens och till att utsatta, fattiga eller socialt utestängda grupper ska lära sig använda ny informations- och kommunikationsteknik, som underlättar tillgång till kultur och utveckling av kulturella uttryck och konstnärlig skaparkraft,
5. öka medvetenheten hos aktörerna inom sektorerna för kultur, sociala frågor, ekonomi, utbildning och ungdom vilka kommer i kontakt med personer som lever i fattigdom eller social utestängning om den interkulturella dialogen, om kulturens roll som vektor för social delaktighet och om dess medborgerliga dimension.

C. Kulturens potential i kampen mot stereotypa uppfattningar och fördomar om vissa sociala grupper och kulturer som lever i fattigdom eller social utestängning ska mobiliseras genom att

1. man verkar för program och åtgärder som främjar den kulturella mångfalden och den interkulturella dialogen och därvid särskilt uppmärksammar kulturutbyten mellan berörda grupper, så som invandrare, och samhället i stort,
2. tillvaratar den positiva roll medierna kan spela på området,
3. uppmuntrar verksamhet i detta syfte som riktas till barn och ungdomar och som bedrivs i och utanför skolan, i synnerhet av ungdomsorganisationer och ungdomsrörelser.

UPPMANAR MEDLEMSSTATERNA att, med beaktande av deras institutionella struktur

A. undanröja de hinder som finns vad gäller kulturens tillgänglighet genom att

1. öka medvetenheten inom kultursektorn när det gäller välkommandet av all slags publik och erkännandet av dess olika behov,
2. sprida kulturinformation som är anpassad och lättillgänglig, införa särskilda metoder för att informera och öka medvetenheten så att publik som är utsatt nås, och därvid särskilt uppmärksamma funktionshindrade,
3. förbättra tillgången till ny informations- och kommunikationsteknik, särskilt Internet, och i det sammanhanget stärka och förnya den roll som offentliga bibliotek, lokala kulturcentra och allmänna Internetanslutningspunkter har som en viktig del av kunskapens digitala landskap och som forum som är öppna för möten och kulturella aktiviteter av allehanda slag,
4. driva en politik som syftar till att sänka kostnaderna för tillgång till kultur, och som bedrivs till förmån för särskilda målgrupper,
5. förbättra och diversifiera det lokala utbudet av kultur som är tillgänglig för alla.

B. förbättra deltagandet i kulturlivet och det kulturella uttrycket genom att

1. i högre grad värdesätta att en publik som lever i fattigdom eller är socialt utestängd deltar i kulturlivet, uttrycker sig genom kulturen och ägnar sig åt konstnärligt skapande, bland annat genom att man stärker den verksamhet som bedrivs inom konstnärlig utbildning, kulturell medling eller konstutövande,
2. bedriva en politik på området läs- och skrivkunnighet, inbegripet digital sådan, grundläggande utbildning och inlärnin av de nationella språken,
3. uppmuntra sådana projekt som exempelvis Artists in Residence, som gör det möjligt att främja samarbete mellan konstnärer och personer som lever i fattigdom eller social utestängning,
4. maximera potentialen inom sektorerna för utbildning och ungdom och uppmuntra de insatser som görs av kulturella inrättningar för att främja barns och ungdomars deltagande i kulturlivet och kulturella uttryck,

och uppmämnar mot denna bakgrund MEDLEMSSTATERNA OCH KOMMISSIONEN att

1. på bästa sätt använda unionens sammanhållningspolitiska instrument för att stödja kulturella initiativ som syftar till att bekämpa fattigdom och social utestängning,
2. ta tillvara kulturens bidrag till utvecklingen och genomförandet av millennieutvecklingsmålen,
3. beakta dessa slutsatser vid genomförandet av målsättningarna i strategin "Europa 2020".

⁽¹⁾ Med kulturell medling avses sådan verksamhet som är ägnad att skapa förbindelser mellan publik och kultur.